

Aabenraa Kommune
Digital annonce

**Plan, Teknik & Miljø
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 19-05-2025
Sagsnr.: 25/6812
Dok.løbenr.: 136254/25

Kontakt: Tina Ketelsen
Direkte tlf.: 7376 7864
E-mail: tket@aabenraa.dk

**Høring af udkast til miljøgodkendelse af husdyrbruget på Fogderupvej 19,
6372 Bylderup-Bov**

Aabenraa Kommune har udarbejdet et udkast til miljøgodkendelse af husdyrbruget på Fogderupvej 19, 6372 Bylderup-Bov, matr. nr. 5 og 168, Foverup, Ravsted.

Jf. husdyrbrugloven¹ kan miljøgodkendelsen først meddeles efter at naboer, andre berørte, samt dem der har anmodet om det, har haft udkast til miljøgodkendelsen i høring i mindst 30 dage.

Hvis du har kommentarer til udkastet til miljøgodkendelsen, skal du indsende dem senest den 23. juni 2025.

Du kan sende eventuelle kommentarer til Aabenraa Kommune, Team Miljø, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa eller til landbrug@aabenraa.dk.

Relevante bemærkninger bliver indsat i afgørelsen om miljøgodkendelse på ejendommen.

Du er velkommen til at kontakte Team Miljø enten pr. e-mail landbrug@aabenraa.dk eller pr. tlf. 7376 7864, hvis du har spørgsmål.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

Udkast

Miljøgodkendelse af husdyrbruget Fogderupvej 19, 6372 Bylderup-Bov

§ 16a, stk. 1

Lovbekendtgørelse nr. 520
af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og anvendelse af
gødning m.v. med senere
ændringer

Godkendelsesdato:

XX. XXXX 202X

Aabenraa Kommune
Plan, Teknik & Miljø
Team Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af VVM-direktivet skal der ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages en miljøkonsekvensvurdering, der er en proces, som bl.a. indebærer krav om inddragelse af offentligheden og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Selve miljøkonsekvensrapporten kan læses i kapitel E. Kommunen skal stille de vilkår, der vurderes at være nødvendige for at sikre, at husdyrbruget ikke får væsentlig virkning på miljøet.

Husdyrbruget på Fogderupvej 19, 6372 Bylderup-Bov har en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Det har dermed en størrelse, der lovgivningsmæssigt er defineret som intensiv husdyrproduktion, der er VVM-pligtigt. Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøkonsekvensrapporten, og at miljøkonsekvensvurderingen er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet i forhold til oplysninger om husdyrbruget og vurderinger af miljøpåvirkningerne. Den vedlagte miljøkonsekvensrapport er et resultat af dialog imellem ansøger og Aabenraa Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen. Miljøkonsekvensrapporten danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Indholdsfortegnelse

A.	Afgørelse	5
	Dispensationer	7
	Baggrund og særkender for afgørelsen	8
	Historik	8
	Ansøgning	8
	Landskabelige værdier og særkender	9
	Erhvervsmæssigt nødvendigt	10
	Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	10
	Natur	10
	Jord, grundvand og overfladevand	12
	Lugtgener	13
	Øvrige emissioner og gener	14
	Bedste tilgængelig teknik (BAT)	15
	Øvrige krav	15
	Samlet vurdering	17
	Lovgrundlag	17
	Udnyttelsesfrist	17
	Revurdering af miljøgodkendelsen	17
	Retsbeskyttelse	18
	Ophævelse af eksisterende godkendelse	18
	Andre tilladelser og dispensationer	18
B.	Vilkår for husdyrbruget	19
	Afgørelse	19
	Indretning og drift	19
	Lugt	22
	Øvrige emissioner og gener	22
	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	23
	Jord, grundvand og overfladevand	24
	Egenkontrol	24
	Beredskabsplan	25
C.	Offentlighed og klagevejledning	26
	Annoncering	26
	Naboorientering og partshøring	26
	Annoncering og afgørelse	26
	Klagevejledning	26
D.	Kommunens bilag	28
	Lugtkonsekvenszonen	28
E.	Miljøkonsekvensrapport	29

Datablad

Husdyrbrugets adresse: Fogderupvej 19, 6372 Bylderup-Bov

Ansøger: Enggård Fogderup v/Ronni Ebsen

Ansøgers CVR-nummer: 32110428

Godkendelsesmyndighed: Aabenraa Kommune

Godkendelsesdato: XX. XXXXX 202X

Sagsbehandler: Laura Klaver

Kvalitetssikring: Maja Hauchrog Vink

Ansøgningsmateriale: Birgitte Madsen, Velas

Sagsnr.: 25/6812

Kortmateriale: Aabenraa Kommune, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste.

Lovgrundlag: Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven).

A. Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrbruget efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 1 på Fogderupvej 19, 6372 Bylderup-Bov, matr. nr. 5 og 168, Foverup, Ravsted til kvæghold med de stillede vilkår. Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og evt. nye anlæg. Husdyrbruget meddeles miljøgodkendelse til to etaper, som er oplistet i det nedenstående.

Der godkendes følgende stalde og produktionsarealer i etape 1:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Sengestald	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.771	1.180
Dybstrøelsesstald	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	2.341	960
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		80
Hytter	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	2.304	2.100
I alt			4.320

Der godkendes følgende stalde og produktionsarealer i etape 2:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Sengestald	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.771	1.180
Dybstrøelsesstald	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	2.341	960
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		80
Hytter	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	2.304	1.288
Kostald ombygget	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.126	690
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		150
I alt			4.348

Der godkendes følgende eksisterende gødningsopbevaringsanlæg:

- Gyllebeholder (GB1) på 3.260 m³ med et overfladeareal på 691 m²
- Gyllebeholder (GB2) på 1.200 m³ med et overfladeareal på 250 m²
- Møddingsplads på 484 m² med en gødningsandel på 458 m²

Øvrige anlæg:

- Etablering af teltoverdækninger på begge gyllebeholdere (enten som frivilligt tiltag i etape 1 eller som BAT-krav i etape 2)

- To ny fodersiloer øst for kalvepladsen med en højde på 8 m
- Én eksisterende fodersilo syd for dybstrøelsesstalden med en højde på ca. 10 m
- Et eksisterende maskinhus på ca. 300 m²

Det godkendte staldanlæg kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over staldene i Figur 1.

Figur 1. Oversigt over stalde, anmeldelsespligtige anlæg samt gødningsoptbevaringsanlæg i etape 2.

Dispensationer

I etape 1 søges der om at udvide produktionsarealet med 80 m² dybstrøelsesareal til nye sygebokse i den eksisterende stald "Dybstrøelsesstald". Endvidere søges der om tilladelse til alle typer kvæg (flexgruppe) i de eksisterende stalde "Dybstrøelsesstald" og "Sengestald". "Dybstrøelsesstald" og "Sengestald" er beliggende henholdsvis ca. 1 m og ca. 6 m fra den private fællesvej øst for husdyrbruget med matr. nr. 229, Foverup, Ravsted. De to stalde overholder således ikke afstandskravet på 15 m til privat fællesvej jf. husdyrbruglovens § 8, stk. 1, nr. 4. Ansøger har derfor søgt om dispensation fra afstandskravet til privat fællesvej.

Den private fællesvej er en markvej, der har til formål at sikre adgangen til markarealer beliggende nord for husdyrbruget, og vejen ejes af Aabenraa Kommune. Der er tale om lovlige eksisterende staldbygninger, hvor der søges om større fleksibilitet i de tilladte dyretyper, og hvor produktionsarealet udvides i "Dybstrøelsesstald". Alternativet vil være at etablere nye staldbygninger længere væk fra vejen, hvilket ikke vurderes at være en proportional løsning, sammenlignet med udnyttelsen af eksisterende staldbygninger. Der foretages ikke udvendige ændringer, hvorved bygningernes visuelle udtryk og vejens nuværende forløb og anvendelse er uændret. Aabenraa Kommune vurderer, at staldenes placering og de ansøgte ændringer ikke vil give anledning til væsentlige eller øgede gener for omgivelserne.

Aabenraa Kommune meddeler derfor med hjemmel i husdyrbruglovens § 9, stk. 3 dispensation for afstandskravet i husdyrbruglovens § 8, stk. 1, nr. 4, så produktionsarealet i "Dybstrøelsesstald" kan udvides, og så dyretypen kan ændres til alle typer kvæg (flexgruppe) i "Dybstrøelsesstald" og "Sengestald".

Baggrund og særkender for afgørelsen

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik. Det vurderes, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Aabenraa Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Historik

Den 16. november 2016 meddelte Aabenraa Kommune miljøgodkendelse til kvægbruget på Fogderupvej 19, 6372 bylderup-Bov, efter § 12 i den dagældende husdyrbruglov¹. Der blev meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af dyreholdet til en årsproduktion på 1.100 slagtekalve (55-385 kg), svarende til 330,10 DE efter dagældende omregningsfaktorer. Miljøgodkendelsen omfattede eksisterende bygninger og anlæg med følgende ændringer: En eksisterende lade blev ombygget til stald ("Dybstrøelsesstald") og en eksisterende kostald blev ombygget til lade ("Kostald ombygget").

Den 25. februar 2021 meddelte Aabenraa Kommune afgørelse om etablering af en møddingsplads 458 m², efter § 12 i den dagældende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse².

Ansøgning

Aabenraa Kommune har den 4. marts 2025 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse til kvægbruget på Fogderupvej 19, 6372 Bylderup-Bov. Der søges om miljøgodkendelse til udvidelse af kvægbruget i to etaper. Der søges om miljøgodkendelse til et produktionsareal på i alt 4.320 m² i etape 1 og til et produktionsareal på i alt 4.348 m² i etape 2, hvor kvægbruget på ansøgningstidspunktet har et produktionsareal på 2.140 m². Der søges om tilladelse til alle typer kvæg (flexgruppe).

I etape 1 søges der om at etablere en betonplads til kalvehytter samt at udvide produktionsarealet i en eksisterende dybstrøelsesstald til nye sygebokse. Der etableres en kalveplads på 2.304 m² med 2.100 m² dybstrøelsesareal. I den eksisterende dybstrøelsesstald udvides produktionsarealet med 80 m² dybstrøelsesareal.

I etape 2 søges der om at tage en eksisterende kostald i brug igen (inddrages som nyt produktionsareal). I den eksisterende kostald etableres 690 m² sengestald med spalter og 150 m² dybstrøelsesareal. I forbindelse med etape 2 reduceres det tilladte produktionsareal til kalvehytter på kalvepladsen, fra 2.100 m² til 1.288 m² dybstrøelsesareal.

Desuden søges der om at etablere 2 nye fodersiloer ved kalvepladsen samt fast teltoverdækning på kvægbrugets to eksisterende gyllebeholdere. Teltoverdækningerne anvendes som ammoniakreducerende miljøteknologi i etape 2 (BAT-krav), mens der i etape 1 er tale om et frivilligt tiltag.

I forbindelse med ansøgningen søges der om at få godkendelse til at producere efter de nye fleksible regler, hvor produktionsarealerne godkendes i stedet for antal dyr og vægtinterval.

¹ Lovbekendtgørelse 2016-05-13 nr. 442 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

² Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse og tilladelser m.v. af husdyrbrug

Denne godkendelse er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i miljøkonsekvensrapporten i kapitel E samt ansøgningsskema nr. 239 625, version 3 og scenarieberegning nr. 249 504.

Landskabelige værdier og særkender

Nybyggeri og placering af anlæg

Husdyrbruget er beliggende i landzone umiddelbart nordvest for landsbyen Fogderup.

Husdyrbruget er beliggende indenfor landskabskarakterområdet "Landbrugsletten", som omfatter det flade slettelandskab i den nordvestlige del af Aabenraa Kommune.

Landskabet er kendetegnet ved et fladt terræn, hvor dyrkede marker afgrænses af en delvis brudt hegnstruktur og små, spredtliggende plantager. Flere småsøer, åer, vandløb og grøfter er med til at afspejle landskabets lavbundskarakter.

Landskabet er et landbrugslandskab, hvor flere store og middelstore gårde ligger jævnt fordelt i landskabet. Flere små og middelstore landsbyer ligger spredt i landskabet, uden at de følger en egentlig struktur. Bolderslev og Hjordkær udgør de primære bymæssige bebyggelser, og ligger langs jernbanen i den østlige del af området. Landskabet rummer flere tekniske anlæg, der præger store dele af området.

Det fremgår af kommunens landskabskarakteranalyse, at landskabet vurderes at kunne rumme nyt og stort landbrugsbyggeri. Der lægges vægt på at sikre et ensartet og harmonisk udtryk i landskabet, hvorfor bebyggelsen bør placeres på en måde, så det følger eksisterende linjer og strukturer. Nyt byggeri bør desuden opføres i mørke farver inden for jordfarveskalaen, så byggeriet i videst muligt omfang tilpasses landskabets naturlige farver og derved nedtones. Nyt byggeri bør så vidt muligt ikke overstige højden på landskabets bevoksning, da det har stor visuel betydning for påvirkningen af omgivelserne. Landskabets eksisterende bevoksningsstruktur af især parallelle hegn kan med fordel anvendes som afskærmende beplantning, hvilket både gælder eksisterende strukturer samt ved etablering af ny beplantning.

Ændringer i og etablering af produktionsarealer sker i eksisterende bygninger og ved etablering af en ny kalveplads. De eksisterende stald- og driftsbygningers visuelle udtryk vil være uændret. Den nye kalveplads og to nye fodersiloer etableres mod nord, bagved ejendommens eksisterende driftsbygninger. Kalvehytterne har en højde på ca. 2,5 m, og fodersiloerne vil hver især have en kapacitet på 12 tons og en højde på ca. 8 m. Kalvepladsen og fodersiloerne afskærmes af eksisterende læhegn mod øst og vest samt de eksisterende stalde 'Kostald ombygget' og 'Dybstrøelsesstald' mod syd, som har en højde på henholdsvis ca. 8,5 m og ca. 11,5 m i kip.

På husdyrbrugets to eksisterende gyllebeholdere etableres der grå teltoverdækninger. Gyllebeholderen mod nord (GB1) har en højde på ca. 3 m over terræn, og teltoverdækningen får en højde på ca. 5,5 m over kanten på gyllebeholderen, hvorved totalhøjden bliver ca. 8,5 m over terræn. Gyllebeholderen mod syd (GB2) har en højde på ca. 3 m over terræn, og teltoverdækningen får en højde på ca. 3,3 m over kanten på gyllebeholderen, hvorved totalhøjden bliver ca. 6,3 m over terræn. Gyllebeholderen med teltoverdækning mod nord (GB1) vil være delvist afskærmet af eksisterende bygninger og læhegn. Gyllebeholderen med teltoverdækning mod syd (GB2) vil være lidt afskærmet af eksisterende beplantning og bygninger mod øst og vest, men vil være synlig ved forbikørsel ad Fogderupvej. Teltdugen får en afdæmpet farve, i ikke-reflekterende materiale, hvorved det kan indpasses i landskabet. Aabenraa Kommune vurderer derfor, at etableringen af grå teltoverdækninger ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på det omgivende landskab.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at teltoverdækningerne skal etableres i farven grå, at den eksisterende beplantning omkring husdyrbruget skal bevares, samt at kalvehytterne og fodersiloerne skal opføres i materialer og farvevalg som eksisterende bygninger og anlæg.

Aabenraa Kommune vurderer, at der er gjort de nødvendige tiltag for at indpasse kalvepladsen, fodersiloerne og teltoverdækningerne i landskabet, og at de nye anlæg etableres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer. Det vurderes, at anlæggenes udformning og placering kan tilpasses landskabskarakteren og de værdier, der knytter sig hertil, såfremt miljøgodkendelsens vilkår overholdes.

Bygge- og beskyttelseslinjer og kommunalplaner

Bygge- og beskyttelseslinjer:

Husdyrbruget er ikke beliggende indenfor bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommuneplanområder:

Husdyrbruget er ikke beliggende inden for områder i kommuneplanen, der har til formål at beskytte udpegede bevaringsværdier, herunder kulturhistoriske, geologiske eller landskabelige hensyn. Husdyrbruget er beliggende indenfor for et område, der i kommuneplanen er udpeget som 'Særligt værdifuldt landbrugsområde', hvor landbrugets interesser og arealanvendelse vægtes højt.

Grænseoverskridende virkninger

Da husdyrbruget er beliggende ca. 18 km fra den dansk-tyske grænse og ca. 4 km fra kommunegrænsen til Tønder Kommune, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører grænseoverskridende virkninger.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Aabenraa Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionsarealet i eksisterende stalde og en ny kalveplads, samt godkendelse af de øvrige eksisterende staldarealer og større fleksibilitet efter den nye husdyrbruglov, er erhvervsmæssigt nødvendigt for at sikre husdyrbrugets fortsatte udvikling, udnytte staldanlægget optimalt og optimere ejendommens indtjeningsmuligheder.

Teltoverdækninger er erhvervsmæssige nødvendige, dels for at reducere ammoniakfordampningen, og dels for at reducere mængden af regnvand i gyllebeholderne og derved reducere omkostningerne til udbringning.

Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Natur

Ammoniakfølsom natur

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod en tilstandsændring forårsaget af en næringsberigelse, der overskrider naturens tålegrænse, må den luftbårne ammoniakdeposition fra husdyrbrug til naturarealer ikke overstige fastlagte beskyttelsesniveauer, som kan findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens³ bilag 3, pkt. D.

De naturområder, der er omfattet af §§ 27, 28 og 30 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er inddelt i 3 kategorier efter deres ammoniakfølsomhed jf. nedenstående tabel.

³ Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Tabel 1. Tabel over ammoniakfølsom natur der er beskyttet efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 27, 28 og 30.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.	Maks totaldeposition afhængig af antal øvrige husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 øvrige husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 øvrigt husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 øvrige husdyrbrug
Kategori 2. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, i form af højmoser, lobeliesøer, heder >10 ha og overdrev >2,5 ha.	Maks totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven og ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha.	Maks merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan ved en konkret vurdering tillade en merdeposition på >1,0 kg N/ha/år indenfor de angivne tålegrænser ⁴ , men kan ikke stille krav om merdeposition på <1,0 kg N/ha/år.

Det fremgår af husdyrbruglovens regelsæt, at beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivsforpligtelserne.

Da miljøgodkendelsen rummer to etaper, vurderes ammoniakdepositionen ud fra en worst case betragtning. Ammoniakdepositionen vurderes derfor ud fra etape 2.

Tabel 2. Tabel over ammoniakdepositionen til nærliggende ammoniakfølsom natur, der er beskyttet efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 27, 28 og 30. Ansøgningsskema nr. 239 625 (etape 2).

Naturpunkt	Kategori	Merdeposition, kg N / ha / år	Totaldeposition, kg N / ha / år
Natura 2000	1	0,0	0,0
Habitat Ø	2	0,0	0,0
Overdrev NØ	3	0,0	0,0
Overdrev SV	3	0,0	0,0
Mose NV	3	0,1	0,2
Mose N	3	0,2	0,3
Mose NØ	3	0,1	0,2
Mose Ø	3	0,2	0,3
§3 sø V	-	0,4	0,6
§3 sø S	-	0,4	0,7
§3 sø NØ	-	0,5	0,9

Idet at husdyrbruglovens depositionsgrænser til ammoniakfølsom natur er overholdt for det ansøgte, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke vil forekomme tilstandsændringer i disse naturarealer.

Beskyttet natur

⁴ Notat fra DCE – National Center for Miljø og Energi af den 6. september 2018 om opdatering af empirisk baserede tålegrænser

De nærmeste § 3 beskyttede naturområder omfatter en række omkringliggende søer. Da merdepositionen til de nærmeste § 3 beskyttede naturarealer er under 1 kg N/ha/år, hvorunder der ikke forventes tilstandsændringer i ammoniakfølsom natur som følge af atmosfærisk deposition, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører tilstandsændringer i beskyttet natur.

Fredede områder & kommunalplaner

Ingen af husdyrbrugets anlæg ligger overlappende med de kommunale udpegninger for områder med særlige økologiske forbindelser, særlige naturbeskyttelsesinteresser eller fredninger.

Internationale beskyttelsesområder

Da husdyrbruget ikke ligger i, eller i nær tilknytning til, et Natura 2000-område, vurderer Aabenraa Kommune, at ansøgningen ikke har en væsentlig indvirkning på internationale beskyttelsesområder. Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 98 'Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose', der består af fuglebeskyttelsesområde F62. Området ligger ca. 7 km syd for husdyrbruget.

Beskyttelsen af habitatnaturen i habitatområdet er indarbejdet i husdyrbruglovens regler for ammoniakfølsom natur, som vurderes i ovenstående afsnit om ammoniakfølsom natur. Det vurderes, at det ansøgte ikke har en væsentlig indvirkning på fuglebeskyttelsesområdet, da det ikke medfører tilstandsændringer i områdets natur.

Planter og dyr

I forhold til plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV, afsnit b vurderer kommunen, at der ikke sker nogen ødelæggelse af disse som følge af projektet, da ingen af de syv plantearter er registreret på stedet eller vurderes at findes der.

Der er registreret løgfrø (habitatdirektivets bilag IV) i to § 3 beskyttede søer ca. 900 m syd for husdyrbruget. Der er registreret butsnudet frø (habitatdirektivets bilag V) i tre § 3 beskyttede søer henholdsvis ca. 370 m nordvest, ca. 800 m vest og ca. 900 m syd for husdyrbruget. Der er registreret lille vandsalamander i tre § 3 beskyttede søer henholdsvis ca. 800 m vest og ca. 900 m syd for husdyrbruget. Da der som følge af det ansøgte ikke sker en tilstandsændring i områdets natur, jf. vurderingerne i de tidligere afsnit, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke vil medføre en forværring af paddernes levevilkår.

Det kan ikke udelukkes, at der forekommer beskyttede flagermus omkring gården. Da der hverken fjernes gamle træer eller bygninger i det ansøgte eller forekommer tilstandsændringer i naturarealer, vurderer Aabenraa Kommune, at områdets dyre- og planteliv ikke forværres af det ansøgte.

Jord, grundvand og overfladevand

Afløbsforholdene er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.8.6. Overfladevand fra kalvepladsen og møddingspladsen samt gylle og rengøringsvand fra staldene ledes til gyllebeholderen på 3.260 m³ (GB1). Kalvepladsen og møddingspladsen er indrettet med afløb til en opsamlingsbeholder, hvorfra der pumpes til gyllebeholderen. Tagvand afledes til nedsivning vest for ejendommen. Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at afløbsforholdene skal stemme overens med ovenstående forhold.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke forekommer en væsentlig virkning på den miljømæssige tilstand af jord, grundvand og overfladevand, såfremt de stillede vilkår og husdyrbrugloven med bekendtgørelser overholdes.

For at modvirke risikoen for olieforurening, har Aabenraa Kommune vurderet, at det er nødvendigt at stille vilkår til placering af olietanke og forholdsregler ved uheld, herunder at der på ejendommen skal være materiale til opsamling af spild.

Lugtgener

Da miljøgodkendelsen rummer to etaper, vurderes lugtgenerne ud fra en worst case betragtning. Ved etape 2 er lugtgenerne større end ved etape 1. Lugtgenerne vurderes derfor ud fra etape 2.

Aabenraa Kommune har vurderet, at lugtmarkørerne for nærmeste nabo uden landbrugspligt, nærmeste samlet bebyggelse og nærmeste byzone er placeret korrekt i husdyrgodkendelse.dk.

Nogle af de nærmeste naboer indgår ikke i lugtberegningen, da de ikke er omfattet af husdyrbruglovens lugtgenekriterier:

- Egebjergvej 40 ejes af ansøger
- Fogderup Engvej 2 ejes af ansøger
- Fogderupvej 21 har ingen beboelse
- Fogderupvej 24 ejes af ansøger og har ingen beboelse
- Egebjergvej 31 er en nabobeboelse med landbrugspligt

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at da det nærmeste lokalplanlagte område i landzonen er beliggende længere væk end nærmeste samlet bebyggelse, er det ikke nødvendigt at vurdere lugt for nærmeste lokalplanlagte område i landzonen, da lugtgenekriteriet ved nærmeste samlet bebyggelse er overholdt. Ved det nærmeste lokalplanlagte område i landzone gælder der de samme lugtgenekriterier som ved samlet bebyggelse.

Der er ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug, idet der ikke ligger andre husdyrbrug indenfor 300 m til nærmeste samlede bebyggelse og byzone samt indenfor 100 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt.

Tabel 3. Lugtberegning – uddrag fra ansøgningsskema nr. 239 625 (etape 2).

Adresse	Område status	Kumulation	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Fogderup Bygade 3	Nærmeste nabo uden landbrugspligt	0	116,1	340,1	Ja
Fogderup Bygade 1	Nabo uden landbrugspligt	0	116,1	343,2	Ja
Fogderupvej 28	Nabo uden landbrugspligt	0	116,1	382,1	Ja
Fogderup Bygade 3	Nærmeste samlet bebyggelse	0	335	340,7	Ja
Fogderup Bygade 1	Samlet bebyggelse	0	326,9	342,8	Ja
Fogderupvej 28	Samlet bebyggelse	0	335	382,9	Ja
Kassø, Hjordkær	Nærmeste byzone	0	498	4.816,6	Ja

Som det fremgår af Tabel 3, er lugtgeneafstanden til nærmeste nabo uden landbrugspligt, nærmeste samlet bebyggelse og nærmeste byzone overholdt.

Ud over beregning af lugtgeneafstanden, udregnes lugtkonsekvenszonen i husdyrgodkendelse.dk. Inden for denne radius kan lugt ind imellem registreres. Da den ukorrigerede geneafstand til nærmeste byzone er større end lugtkonsekvenszonen, og da kommunen skal vurdere lugt ud fra worst case, har Aabenraa Kommune udarbejdet et kort med en lugtkonsekvenszone på 481 m, svarende til den ukorrigerede geneafstand for byzone. Kortet er vedlagt som bilag 1 i kapitel D. Kommunens bilag.

Der er stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Øvrige emissioner og gener

Støjgener

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.7.1 er støjgenerne beskrevet. Aabenraa Kommune vurderer, at støjgenerne er beskrevet tilstrækkeligt, og at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige støjgener for de nærmeste naboer.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at husdyrbruget skal overholde de generelle støjgrænser for det åbne land og for samlet bebyggelse, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern Støj fra virksomheder".

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at støjgrænserne i det åbne land skal være overholdt ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, dog maksimalt 15 meter fra beboelsen. Ved samlet bebyggelse skal støjgrænserne være overholdt i hele området, så ved en evt. klage over støj, vil støjen blive målt ved nærmeste naboskel.

Støvgener

Støvgenerne er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.7.2. Aabenraa Kommune vurderer, at støvgenerne er beskrevet tilstrækkeligt, og at der gøres de nødvendige tiltag for at begrænse støvgenerne for de omkringboende.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at der ikke må forekomme støvgener uden for ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Rystelsesgener

Evt. rystelser fra ejendommen er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.7.1. Aabenraa Kommune vurderer at evt. gener fra rystelser er beskrevet tilstrækkeligt, og at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener i form af rystelser ved de nærmeste naboer.

For at sikre naboerne stilles der vilkår til, at der ikke må forekomme væsentligt gener fra rystelser og vibrationer uden for ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Flue- og rottegener

Husdyrbrugets skadedyrsbekæmpelse er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.7.4. Aabenraa Kommune vurderer, at bekæmpelse af fluer og rotter har et sådant omfang, at der ikke vil være væsentlige gener for omkringboende, såfremt ansøger overholder de fastsatte vilkår i miljøgodkendelsen.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at arealerne omkring staldene skal holdes ryddelige, således at rottetilhold forebygges. Der stilles derudover vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske efter gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transportgener

Aabenraa Kommune vurderer, at transporterne til og fra ejendommen er beskrevet tilstrækkeligt. Det vurderes, at den forventede stigning i antallet af transporter er begrundede og realistiske, og at transporterne til og fra ejendommen ikke er til væsentlig gene for omgivelserne. Der stilles derfor ikke vilkår til transporter til og fra ejendommen.

Lysgener

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.7.3 beskrives det, at udendørsbelysningen ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Aabenraa Kommune stiller vilkår, til at der ikke må forekomme væsentlige lysgener for de omkringboende, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Uhygiejniske forhold

Da døde dyr opbevares overdækket og på spalter, samt at der forebygges mod skadedyr i den daglige drift, vurderer Aabenraa Kommune, at der, som følge af det ansøgte, ikke sker en væsentlig indvirkning på miljøet, hvad angår uhygiejniske forhold.

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki

Husdyrbruget er forpligtet til at overholde Aabenraa Kommunes til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald, hvorfor det vurderes, at kravet om iagttagelse af miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki er overholdt.

Bedste tilgængelig teknik (BAT)

BAT Ammoniakemission

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) inden for ammoniakemissioner, når produktionen medfører en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til størrelsen af ammoniak- og lugtemission, der må komme fra husdyrbruget.

Gyllebeholderen "GB2" er en eksisterende gyllebeholder, men i forhold til beregning af BAT indgår den som en ny gyllebeholder, fordi den ikke tidligere har været godkendt sammen med husdyrbruget. Gyllebeholderen og maskinhuset har tidligere været en del af Fogderup Engvej 2, men er sidenhen blevet udmatrikuleret og er blevet en del af Fogderupvej 19.

Ved etape 1 viser beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, at BAT-kravet til ammoniakemission fra husdyrbruget er 4.548 kg NH₃-N pr. år, og at den faktiske emission er 4.548 kg NH₃-N pr. år. I etape 1 er BAT-kravet for husdyrbruget således overholdt med de valgte gulvtyper.

Ved etape 2 er BAT-kravet til ammoniakemission fra husdyrbruget er 4.606 kg NH₃-N pr. år, og at den faktiske emission er 4.604 kg NH₃-N pr. år. I etape 2 er BAT-kravet for husdyrbruget således overholdt med teltoverdækninger på begge gyllebeholdere som ammoniakreducerende miljøteknologi.

I etape 2 stiller Aabenraa Kommune vilkår til fast teltoverdækning på de to eksisterende gyllebeholdere, jf. teknologibladet for fast teltoverdækning på gyllebeholdere.

Der stilles desuden vilkår til, at staldafsnit med dybstrøelse skal strøs med halm eller andet tørstof, i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, da det indgår i forudsætningen for ammoniakemissionsberegningen.

Der er stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Øvrige krav

Vurdering af om husdyrbruget har tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Der er redegjort for håndtering og opbevaring af husdyrgødning i miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.1, og ansøger har indsendt en kapacitetsberegning. Gylle og dybstrøelse leveres til biogasanlæg, og der modtages afgasset biomasse retur – dog ikke den mængde, der kommer fra dybstrøelsen. Dybstrøelse kommes i en container, som står på møddingspladsen, og dybstrøelse afleveres løbende til biogasanlæg. Kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet til gylle er overholdt med husdyrbrugets to eksisterende gyllebeholdere.

Aabenraa Kommune, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet, samt at håndteringen af husdyrgødning ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Dokumentation for tilstrækkelig opbevaringskapacitet skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vurdering af om afstandskrav er overholdt

De eksisterende stalde "Dybstrøelsesstald" og "Sengestald" og den eksisterende gyllebeholder "GB1" er beliggende indenfor afstandskravet på 15 m til den private fællesvej øst for husdyrbruget med matr. nr. 229, Foverup, Ravsted. Den eksisterende gyllebeholder "GB2" og et eksisterende maskinhus er beliggende indenfor afstandskravet på 15 m til naboskel mod Fogderup Engvej 2.

Maskinhuset er et lovligt eksisterende maskinhus, hvor der ikke foretages ændringer, hvorved afstandskravet naboskel er overholdt. Gyllebeholderne "GB1" og "GB2" er lovligt eksisterende gyllebeholdere, hvor der søges om at etablere teltoverdækning, hvorved ammoniakfordampningen reduceres. Da teltoverdækningerne ikke indebærer forøget forurening, vurderer Aabenraa Kommune, at afstandskravene fra gyllebeholderne til vej og naboskel er overholdt.

I etape 1 søges der om at udvide produktionsarealet med 80 m² dybstrøelsesareal i den eksisterende stald "Dybstrøelsesstald". Endvidere søges der om tilladelse til alle typer kvæg (flexgruppe) i de eksisterende stalde "Dybstrøelsesstald" og "Sengestald". De to stalde overholder således ikke afstandskravet på 15 m til privat fællesvej jf. husdyrbruglovens § 8, stk. 1, nr. 4. Ansøger har derfor søgt om dispensation fra afstandskravet til privat fællesvej. Aabenraa Kommunes vurdering af ansøgning om dispensation for afstandskravet ses i afsnittet "Dispensationer".

Husdyrbrugets stalde og anlæg overholder alle øvrige afstandskrav angivet i husdyrbruglovens §§ 6-8.

Vurdering af, om husdyrbruget er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug

Ansøger hverken ejer eller driver andre husdyrbrug. Husdyrbruget på Fogderupvej 19 er således ikke forureningsmæssigt, teknisk eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Alternative løsninger

Ansøger har i miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.14 redegjort for de alternative løsninger, der har været vendt i forbindelse med, at ansøgningsmaterialet til denne miljøgodkendelse blev udarbejdet.

På baggrund af redegørelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Aabenraa Kommune, at der er redegjort tilstrækkeligt for de alternative løsninger, og hvorfor den ansøgte løsning er den, der er valgt.

Ophør af husdyrbruget

Ud fra ansøgers redegørelse i miljøkonsekvensrapporten vurderer Aabenraa Kommune, at ejendommen vil blive afviklet miljømæssigt forsvarligt, hvis husdyrbruget på Fogderupvej 19 ophører helt.

Samlet vurdering

Vurdering af VVM og BAT

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier.
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning.
- Jord, grundvand og overfladevand.
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Samspillet mellem faktorer og sårbarhed i forhold til risici for større ulykker m.v.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det, der er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.8, 2.11 og 2.12, at der ikke er væsentlige negative virkninger på miljøet på nedenstående faktorer, hverken når de vurderes enkeltvis, eller når der vurderes på samspillet imellem 2 eller flere af faktorerne.

1. Befolkningen og menneskers sundhed
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1– og 2 natur samt bilag IV arter
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet
5. Samspillet imellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående 5 faktorer

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Husdyrbruget har en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16 a, stk. 1. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses som udnyttet, når byggeriet er færdigmeldt. Hvis godkendelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Hvis godkendelsen indeholder lovliggørende dele, anses disse dele af godkendelsen som udnyttet fra meddelelsetidspunktet.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelser givet efter § 16a, stk. 1 skal ikke revurderes.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den **XX. XXXX 20XX**.

Ophævelse af eksisterende godkendelse

Den eksisterende miljøgodkendelse til Fogderupvej 19, 6372 Bylderup-Bov ophæves ved meddelelse af denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen blev meddelt den 16. november 2016 efter § 12 i lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Andre tilladelser og dispensationer

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til husdyrbrugloven. Der skal derfor søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Aabenraa Kommune.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Afgørelse

- Vilkår 1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsskema nr. 239 625, version 3, modtaget i Aabenraa Kommune den 4. marts 2025, scenarieberegning nr. 249 504, og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- Vilkår 2. Denne miljøgodkendelse skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt, og være tilgængelig for ejer og medarbejdere. Dens indhold skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

- Vilkår 3. Ved udnyttelse af etape 1 skal husdyrbrugets stalde, gulvtyper og produktionsarealer være i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Sengestald	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.771	1.180
Dybstrøelsesstald	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	2.341	960
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		80
Hytter	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	2.304	2.100
I alt			4.320

- Vilkår 4. Ved udnyttelse af etape 2 skal husdyrbrugets stalde, gulvtyper og produktionsarealer være i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Sengestald	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.771	1.180
Dybstrøelsesstald	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	2.341	960
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		80
Hytter	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	2.304	1.288
Kostald ombygget	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.126	690
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		150
I alt			4.348

Vilkår 5. Ved udnyttelse af etape 1 skal husdyrbruget indrettes med stalde og opbevaringsanlæg som vist på nedenstående kort. Dyretyper og staldsystem må ikke ændres, og størrelsen på produktionsarealerne må ikke øges, i forhold til det der fremgår af vilkår 3.

- Vilkår 6. Ved udnyttelse af etape 2 skal husdyrbruget indrettes med stalde og opbevaringsanlæg som vist på nedenstående kort. Dyretyper og staldsystem må ikke ændres, og størrelsen på produktionsarealerne må ikke øges, i forhold til det der fremgår af vilkår 4.

- Vilkår 7. Inden "Kostald ombygget" tages i brug som produktionsareal i etape 2, skal produktionsarealet til kalvehytter på kalvepladsen reduceres fra 2.100 m² til 1.288 m² dybstrøelsesareal.
- Vilkår 8. Når der etableres produktionsarealer i 'Kostald ombygget' i etape 2, skal ejer indsende en målfast tegning over de nye produktionsarealer i stalden.

Dybstrøelsesarealer i stalde og kalvehytter

- Vilkår 9. I staldafsnit med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning

- Vilkår 10. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevogn foregå på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
- Vilkår 11. Traktordrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved kraftoverførselsakslen. Traktoren skal aflåses eller helt frakobles pumpeudstyret.

Placering og konstruktion af anlæg

- Vilkår 12. Kalvehytterne på kalvepladsen og de to nye fodersiloer skal opføres i materialer og farvevalg som eksisterende bygninger og anlæg.
- Vilkår 13. Såfremt de to eksisterende gyllebeholdere på henholdsvis 1.200 m³ og 3.260 m³ forsynes med fast teltoverdækning (enten som frivilligt tiltag i etape 1 eller som BAT-krav i etape 2), skal farven på teltdugen være grå.
- Vilkår 14. Den eksisterende beplantning omkring husdyrbruget, som angivet med rødt på nedenstående kort, skal bevares og vedligeholdes. Såfremt læhegn på husdyrbrugets ejendom og fælleshegn i matrikelskel fjernes, skal der genetableres beplantning på husdyrbrugets ejendom, der opfylder samme afskærmende funktion.

Lugt

- Vilkår 15. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres at gulve holdes tørre, at gødnings- og foderrester i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Øvrige emissioner og gener

Støj

- Vilkår 16. Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende

værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Tidsinterval	Grænseværdi	Referencetidsrum
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjgrænserne må ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen.

Vilkåret gælder for al støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

- Vilkår 17. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 16 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støv, lys og rystelser

- Vilkår 18. Driften må ikke medføre væsentlige støv- og lysgener eller gener i form af rystelser uden for ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

- Vilkår 19. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- Vilkår 20. Såfremt fluegener er væsentlige og større, end det er lagt til grund i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan for bekæmpelse af fluer og eftervise, at de stillede vilkår er overholdt. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.
- Vilkår 21. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Teltoverdækning på gyllebeholdere (etape 2)

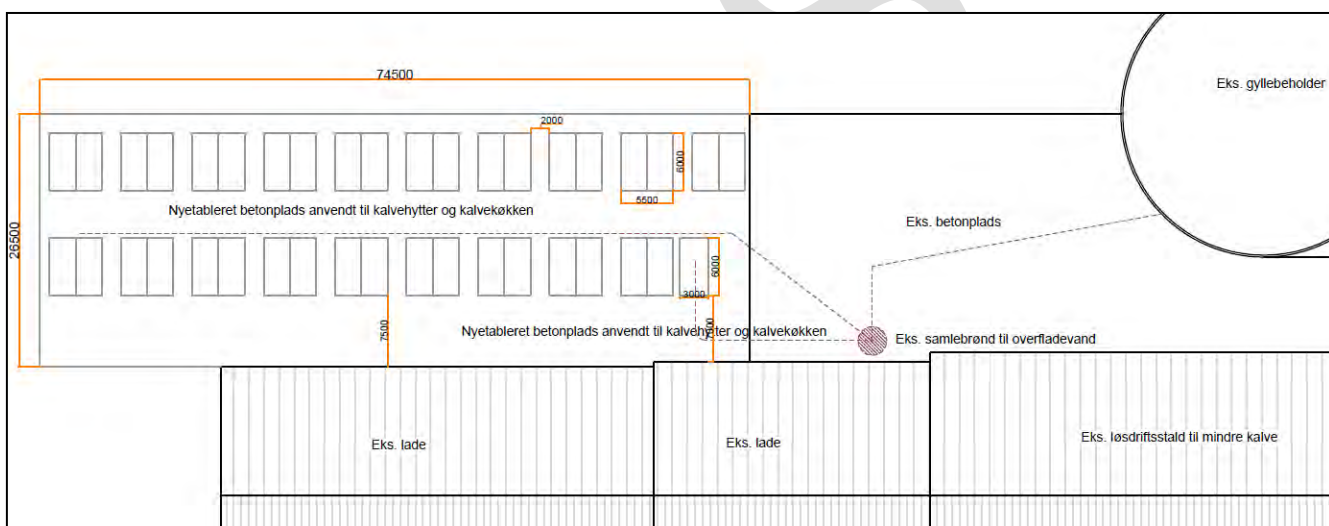
- Vilkår 22. Inden "Kostald ombygget" tages i brug som produktionsareal i etape 2, skal de to eksisterende gyllebeholdere på henholdsvis 1.200 m³ og 3.260 m³ forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.

- Vilkår 23. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Vilkår 24. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- Vilkår 25. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Jord, grundvand og overfladevand

Spildevand

- Vilkår 26. Kemikalier, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares, således at de ikke kan ledes til jord, grundvand eller overfladevand, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer med fare for forurening skal straks opsamles.
- Vilkår 27. Kalvepladsen og møddingspladsen skal være indrettet med afløb til opsamlingsbeholder, hvorfra der pumpes til gyllebeholder, som angivet på nedenstående kortudsnit.

- Vilkår 28. Afledning af spildevand skal foregå som angivet i miljøgodkendelsens afsnit 'Jord, grundvand og overfladevand'.
- Vilkår 29. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.

Olie og diesel

- Vilkår 30. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af oliespild.
- Vilkår 31. Olie og diesel, herunder spildprodukter, skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb, så spild kan opsamles.

Egenkontrol

Generelt

- Vilkår 32. Kvitteringer for aflevering af farligt affald og andre dokumentationer for vilkårenes overholdelse skal forevises Aabenraa Kommune på forlangende.

Vand- og elforbrug

Vilkår 33. Elforbruget skal mindst registreres en gang årligt. De årlige registreringer af elforbruget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår 34. Vandforbruget til dyreholdet skal registreres mindst en gang årligt. De årlige registreringer af vandforbruget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Teltoverdækning på gyllebeholdere

Vilkår 35. Der skal føres en logbog for gyllebeholdere med teltoverdækning, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ved husdyrbrugets ophør

Vilkår 36. Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, kemikalier, døde dyr, spildevand, foder mv. Alt bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

Beredskabsplan

Vilkår 37. På husdyrbruget skal der forefindes en opdateret beredskabsplan. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de forstår. I tilfælde af uheld skal beredskabsplanens forskrifter følges.

Vilkår 38. Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret den 4. april 2025 på Aabenraa Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Naboorientering og partshøring

Et udkast til miljøgodkendelsen blev den 19. maj 2025 sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte, samt til andre, som har anmodet herom. Samtidig blev den lagt på Aabenraa kommunes hjemmeside. Der var en frist på 30 dage til at fremsende kommentarer.

Udkastet til miljøgodkendelsen er blevet sendt til alle beboere, der er beliggende inden for den ukorrigerede geneafstand til byzone, da geneafstanden er større end den beregnede lugtkonsekvenszone.

Annoncering og afgørelse

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside den **XX. XXXX 202X**, og afgørelsen bliver fremsendt til de klageberettigede.

Du har ifølge forvaltningslovens⁵ § 9 ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen. Eventuel aftale herom skal aftales med Team Miljøs landbrugsgruppe på landbrug@aabenraa.dk.

Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan i medfør af husdyrbrugloven § 76 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven

Afgørelsen annonceres offentligt den **XX. XXXX 202X** på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den **XX. XXXX 202X**, der er dagen for klagefristens udløb.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Styrelsen for Patientsikkerhed
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Udkastet til miljøgodkendelsen er forud for meddelelse af godkendelsen blevet sendt til ansøger og ansøgers rådgiver, parter, naboer og andre berørte (beboelser der er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugtemission, jf. kapitel D).

Underskrift og dato

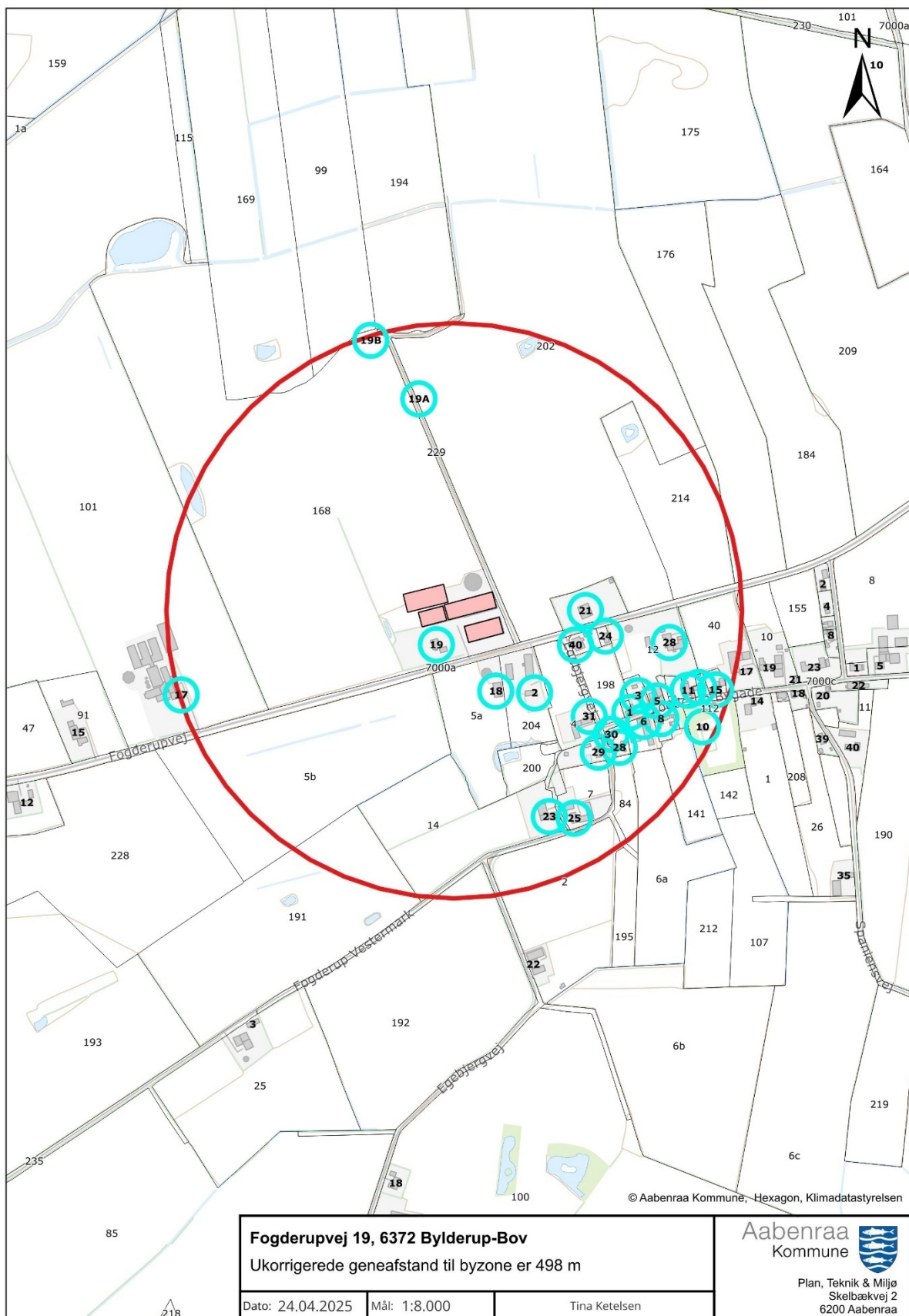
Laura Klaver
Team Miljø
Byg, Natur & Miljø

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa

D. Kommunens bilag

Lugtkonsekvenszonen

Aabenraa Kommune har udarbejdet et kort over lugtkonsekvenszonen med en konsekvenszone på 498 m, svarende til den ukorrigerede geneafstand til byzone:

E. Miljøkonsekvensrapport

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag. Miljøkonsekvensrapporten (MKR) er udarbejdet af miljørådgiver Birgitte Madsen, Velas.

Aabenraa Kommune vurderer, at de oplysninger, som ansøger har fremlagt i MKR, er fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet.

Ansøgningsskemaet, der indeholder MKR inklusive bilag, er vedlagt som bilag 1 til miljøgodkendelsen.

Ansøgningsskemaet fra husdyrgodkendelse.dk er ikke vedlagt, da resultaterne er indarbejdet i enten MKR eller i miljøgodkendelsen. Hvis skemaet fra husdyrgodkendelse.dk ønskes tilsendt, kan de fås ved henvendelse til landbrug@aabenraa.dk eller på tlf. 7376 7864.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, nr. 6, er der ved ansøgninger efter husdyrbruglovens § 16a, krav til at der skal være en beskrivelse af hvilke metoder der er anvendt til identificering og forudberegning af de væsentlige virkninger på miljøet. Til udarbejdelse af MKR, har ansøger benyttet sig af beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, hvor emissionsfaktorerne tager afsæt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Aabenraa Kommune vurderer, at metoderne er tilstrækkeligt beskrevet.

Vedlagte bilag:

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport (MKR)

Miljøkonsekvensrapport og ansøgning efter § 16a "ENGGÅRD"

Fogderupvej 19, 6372 Bylderup-Bov

Indsendt til Aabenraa Kommune 4. marts 2025

Udarbejdet af miljørådgiver Birgitte Madsen

Datablad

Ansøger og ejer	Ronni Ebsen Fogderupvej 19 6372 Bylderup-Bov Kontaktperson på miljø sagen: Ronnie Ebsen Mobil: 2261 3338 Mail: ronniebsen@hotmail.com
Husdyrbrugets adresse	Fogderupvej 19, 66372 Bylderyp-Bov
CVR-nummer	32110428
CHR-nummer	50545
Kommune	Aabenraa Kommune
Ejendomsnummer BFE	7889083
Matrikel-nr.	168 - Foverup, Ravsted m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningsskema	Etape 1 i skema 249504, og etape 2 i skema 239625
Rådgiver	Velas I/S Birgitte Madsen Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg Mobil: 50801502 Mail: bima@velas.dk
Ansøgning indsendt	4. marts 2025

Forord/Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de miljømæssige konsekvenser af det ansøgte projekt på Fogderupvej 19 i Bylderup-Bov.

Det ansøgte projekt omfatter:

- Udvidelse af dyreholdet
- Lille udvidelse af areal i eksisterende dybstrøelsesstald
- Ny kalveplads nord for staldene
- Eksisterende ældre kostald tages i brug
- Teltoverdækning på to gyllebeholdere
- To fodersiloer

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte kan medføre. Beskrivelser og vurderinger af projektets indvirkning på omgivelserne er samlet under hvert afsnit.

Rapporten udgør en del af grundlaget for kommunes afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Indhold

Datablad	1
Forord/Indledning	2
Indhold.....	3
1. Ikke-teknisk resume.....	5
1.1 Nudrift og ansøgt drift.....	5
1.2 Konsekvenser for omboende, natur og miljø samt hvordan konsekvenserne minimeres	5
1.3 Samlet vurdering	6
2. Husdyrbruget og det ansøgte	7
2.1 Indretning og drift af anlægget	7
2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	9
2.2.1 Erhvervsmæssig nødvendighed	9
2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	9
2.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed.....	9
2.4.1 Afstandskrav og planforhold	9
2.4.2 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og bilag IV arter.....	11
2.5 Ammoniakemission	12
2.5.1 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (kategori 1, kategori 2 og kategori 3) (i etape 2) .	12
2.5.2 Begrænsning af ammoniakemission.....	14
2.6 Lugtemission og lugtgener for omboende	15
2.6.1 Kumulation til naboer	15
2.7 Øvrige emissioner og gener.....	16
2.7.1 Støj og rystelser	16
2.7.2 Støv	16
2.7.3 Lys	17
2.7.4 Skadedyr	17
2.7.5 Transporter	17
2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	19
2.8.1 Døde dyr	19
2.8.2 Affald	19
2.8.3 Olie og kemikalier	20
2.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)	20
2.8.5 Vandforbrug.....	20
2.8.6 Restvand/spildevand	21

2.8.7 påvirkning af jordarealer og jordbund.....	22
2.9 BAT – Ammoniakemission	22
2.10 Grænseoverskridende virkninger	22
2.11 Andet om befolkningen og menneskers sundhed.....	23
2.12 Driftsforstyrrelser og uheld	23
2.13 Management og egenkontrol.....	23
2.14 Alternative løsninger	24
2.15 Oplysninger om rådgiveren	24
3. Konklusion	24
Bilag	25

1. Ikke-teknisk resume

1.1 Nudrift og ansøgt drift

Ejendommen er en kvægejendom med slagtekalve.

Ejendommen har en eksisterende miljøgodkendelse fra 2016, hvori der er tilladelse til 1100 tyrekalve fra 55-385 kg. Produktionen udvides til ca. 2.000 slagtekalve.

Der foretages følgende ændringer på bedriften:

- Areal med dybstrøelse udvides i eksisterende dybstrøelsesstald
- Ny kalveplads nord for staldene
- Eksisterende ældre kostald tages i brug (i etape 2)
- Teltoverdækning på to gyllebeholdere (i etape 2)
- To fodersiloer ved kalveplads

Derfor søges der nu om ny miljøgodkendelse.

Før 1/8 2017 blev lugt og ammoniak beregnet ud fra dyreholdet. Efter 1/8 2017 beregnes lugt og ammoniak ud fra produktionsarealet, som er det staldareal dyrene har adgang til, samt areal af gødningslagre. De bygningsmæssige ændringer i dette projekt betyder, at produktionsarealet i staldene øges fra 2140 m² i nudrift til 4348 m² i ansøgt drift (etape 2). Overfladeareal af gødningslagre er uændret.

Da ejendommens samlede emission af ammoniak er over 3500 kg, skal projektet godkendes efter §16a i Husdyrbrugloven.

1.2 Konsekvenser for omboende, natur og miljø samt hvordan konsekvenserne minimeres

Lugt

Beregninger viser, at projektet medfører øget lugtemission fra 27.820 OU til 56.524 OU. Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. For at minimere lugtgener holdes ejendommen ryddelig i forhold til foderrester og husdyrgødning. Dette reducerer også risikoen for fluer og rotter.

Landskab

Den nye kalveplads placeres nord for eksisterende stalde, og vurderes ikke at være synlig for forbipasserende. Teltoverdækninger på gyllebeholderne bliver mere synlige, men vurderes dog ikke at påvirke landskabet væsentligt. For de omkringboende gælder, at der vil være beplantning eller bygninger mellem deres bolig og teltoverdækningerne. Det vurderes at de ikke vil kunne se teltoverdækningerne fra deres boliger.

Påvirkning af natur

Det ansøgte projekt medfører en stigning af ammoniakemissionen fra ejendommen fra 2159 kg til 4604 kg. I lovgivningen er naturen delt op i tre kategorier, med hver deres beskyttelsesniveau. Beregningerne viser, at de tre beskyttelsesniveauer er overholdt (se afsnit 2.5.1). For at minimere ammoniakemissionen er de fleste

nye staldafsnit indrettet med staldsystemer med lave ammoniakemissioner (gælder for dybstrøelse). Hvis der etableres nyt staldafsnit med sengebåse og spaltegulv, bliver gyllebeholderne overdækket med telt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik. I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget. For det konkrete projekt er der krav om, at der højst må udledes 4606 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af gylleforsuring e.l. I det konkrete projekt er de nye staldafsnit hovedsageligt indrettet med gulvtyper, der lever op til BAT. Dog bliver den renoverede kostald med senge og spaltegulv (etape 2), som ikke lever op til BAT. Der kompenseres med teltoverdækninger. Der er redegjort nærmere for BAT i afsnit 2.9.

1.3 Samlet vurdering

Det vurderes at projektet holder sig indenfor grænserne af den eksisterende lovgivning.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

2.1 Indretning og drift af anlægget

På ejendommen er slagtekalveproduktion. Bygningerne ses på nedenstående figur. Stalde og en gyllebeholder ligger nord for Fogderupvej, mens en anden gyllebeholder ligger syd for Fogderupvej. Kalvene startes op i dybstrøelse og flyttes senere i sengebåsestalde med spaltegulv.

Figur 1 Placering af bygninger på Fogderupvej 19

Oplysninger om produktionsareal og staldsystem

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug skal den ansøgte drift sammenholdes med nudriften og med driften for 8 år siden. I det følgende beskrives derfor 8-års driften, nudriften og den ansøgte drift. I denne sammenhæng skal "drift" forstås som størrelse og type af produktionsarealer. Størrelsen af produktionsarealerne er dels opmålt af ansøger og dels beregnet ud fra tegninger.

Den nuværende tilladelse, som danner grundlag for både 8-års driften og nudriften, er en miljøgodkendelse fra 2016. I ansøgt drift foretages en nogle bygningsmæssige ændringer, og dyreholdet udvides. Herudover søges om flexgruppe, så staldarealerne kan anvendes til alle typer kvæg.

De ansøgte ændringer planlægges gennemført i to etaper:

Etape 1: Arealet i dybstrølesstalden udvides med 80 m² sygebokse, og der etableres 2100 m² kalvehytter. I etape 1 er der ikke behov for tiltag for at overholde BAT, fordi alle nye arealer er med dybstrøelse.

Etape 2: Areal til kalvehytter reduceres til 1288 m². Herudover renoveres en eksisterende kostald, så der bliver 690 m² sengestald med spalter samt 150 m² dybstrøelse. I etape 2 monteres telt på begge gyllebeholdere for at overholde BAT.

Oplysninger om produktionsarealer fremgår af IT-ansøgningsskemaer i husdyrgodkendelse.dk og er vist skematisk i Tabel 1 (etape 1) og tabel 2 (etape 2).

Tabel 1 Produktionsarealer etape 1

Bygning	Antal m ² og staldsystem		
	8-års drift = MGK 2016	Nudrift = samme som 8-års drift	Ansøgt drift 2025
Sengestald	1180 m ² sengestald m spalter	Uændret	Uændret
Dybstrølesstald	2 x (60x8) = 960 m ² dybstrøelse	Uændret	Udvides med 80 m ² => 1040 m ² dybstrøelse
Hytter Nord	0	0	2100 m ² dybstrøelse
Kostald bygges om	0	0	0

Tabel 2 Produktionsarealer etape 2

Bygning	Antal m ² og staldsystem		
	8-års drift = MGK 2016	Nudrift = samme som 8-års drift	Ansøgt drift 2025
Sengestald	1180 m ² sengestald m spalter	Uændret	Uændret
Dybstrølesstald	2 x (60x8) = 960 m ² dybstrøelse	Uændret	Udvides med 80 m ² => 1040 m ² dybstrøelse
Hytter Nord	0	0	1288 m ² dybstrøelse
Kostald bygges om	0	0	690 m ² sengestald m spalter, 150 m ² dybstrøelse

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Husdyrgødningen sendes løbende til biogas. Den afgassede gylle tages retur – dog ikke den mængde, der kommer fra dybstrøelsen. Der er foretaget en kapacitetsberegning, der viser, at der er opbevaringskapacitet til 9 mdr. I nedenstående tabel er oplistet opbevaringslagre til husdyrgødning på bedriften:

Anlæg	Opførelsesår	Kapacitet, tons	Overfladeareal, m ²	NH ₃ -effekt
GB1	1998	3260	691	Telt i etape 2 => 50%
GB2*	1987	1108	250	Telt i etape 2 => 50%
Mødding	-	458	458	-

*GB2 er en eksisterende beholder, men i forhold til beregning af BAT indgår den som ny beholder, fordi den ikke tidligere har været godkendt sammen med husdyrbruget.

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der foretages bygningsmæssige ændringer:

- I den eksisterende dybstrøelsesstald etableres 2x40=80 m² sygebokse
- Nord for den gamle kostald etableres ca. 1288 m² kalveplads med fælleshytter (2100 m² etape 1
- Den gamle kostald renoveres, og der etableres 690 m² senge stald m spalter samt 150 m² dybstrøelse (etape 2)
- Der monteres telt på begge gyllebeholdere – dog kun hvis der etableres sengebåse i den gamle kostald
- Der opstilles to 12-tons fodersiloer, ca. 8 m høje, ved kalvepladsen

2.2.1 Erhvervsmæssig nødvendighed

Den erhvervsmæssige nødvendighed består i, at ejendommens erhvervsmæssige dyrehold udvides. Udvidelsen sker dels på ny kalveplads samt i en ældre stald, der tages i brug.

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Der ligger ikke andre husdyrbrug inden for 100 m eller inden for 50% af lugtgeneafstanden på 116 m. Dermed vurderes der ikke at være forureningsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug. Denne ejendom skal derfor ikke godkendes sammen med andre husdyrbrug.

2.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

Ejendommen ligger i landzone nordvest for Fogderup. Ejendommen ligger i et fladt landskab præget af åbne marker og læhegn.

2.4.1 Afstandskrav og planforhold

Afstandskrav i Husdyrbruglovens § 6, § 7 og § 8, skal vurderes i forhold til nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg. Udvidelser eller ændringer af anlæg, der medfører forøget forurening, skal også vurderes i forhold til afstandskravene.

Nedenstående tabel indeholder afstandskrav for Husdyrbruglovens § 6, § 7 og § 8:

Nærmeste ...	Afstandskrav	Afstand	Beskrivelse
§ 6			
Byzone og sommerhusområde (eksisterende og fremtidige)	50 m	5 km	Kassø, Hjorkær

Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller offentligt område med henblik på rekreative formål	50 m		Lokalplan LP147 til solceller ligger ca. 400 m nord for ejendommen. Det er dog ikke udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller offentligt område med henblik på rekreative formål
Nabobeboelse	50 m	104 m	Fogderup Engvej 2 (ejes af ansøger)
§ 7			
Kategori 1 natur	10 m	12 km	Habitat mod øst
Kategori 2 natur	10 m	7 km	Overdrev mod sydvest
§ 8			
Vandforsyningsanlæg, ikke almen	25 m	50 m	Fra kalveplads til vandboring 159.582
Vandforsyningsanlæg, almen	50 m	220 m	Fra gyllebeholder GB2 til almen vandforsyning 118203
Vandløb, sø eller dræn	15 m	113 m	Fra gyllebeholder GB2 til sø mod syd
Offentlig vej og privat fælles vej	15 m	15 m	Alle bygninger ligger 15 m eller mere fra Fogderupvej. Sengestald og dybstrøelsesstald og GB1 ligger mindre end 15 m fra grusvejen øst for bygningerne. Der er tale om eksisterende bygninger. I sengestalden foretages ingen ændringer. I dybstrøelsesstalden udvides produktionsarealet.
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m	
Beboelse på samme ejendom	15 m	25 m	Til ældre kostald
Naboskel	30 m	285 m	Mod øst

Der søges om dispensation til at udvide produktionsarealet i dybstrøelsesstalden, som ligger mindre end 15 m fra grusvejen. Det nye dybstrøelsesareal inde i stalden ligger mere end 15 m fra grusvejen.

Der søges om dispensation til at ændre dyretype i sengestalden, som ligger mindre end 15 m fra grusvejen. Der foretages ikke ændringer i bygningen som vurderes at påvirke færdsel på grusvejen.

Nedenstående tabel angiver om anlægget ligger indenfor planforhold og udpegninger:

Planforhold/udpegning	Ja	Nej
Naturbeskyttelsesområder		X
Natura 2000 områder		X
Bevaringsværdige landskaber		X
Større sammenhængende landskaber		X
Geologiske bevaringsværdier		X
Økologiske forbindelseslinjer		X
Værdifulde kulturmiljøer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier		X
Fredede områder		X
Kystnærhedszone		X
Lavbundsarealer inkl. Evt. okkerklassificering		X
Skovrejsningsområder		X

Skovbyggelinje		X
Sø- og åbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Fortidsmindelinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Områder til store husdyrbrug		X
Særligt værdifulde landbrugsområder	X	
Følsomme indvindingsområder	X	
Indvindingsoplande inden for OSD		X
Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse		X
BNBO		X

2.4.2 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og bilag IV arter

Der foretages bygningsmæssige ændringer i forbindelse med det ansøgte projekt. I det følgende vurderes projektets mulige indvirken på landskab, kulturarv og bilag IV arter.

Nogle af de bygningsmæssige ændringer foregår inde i eksisterende bygninger. Disse ændringer vurderes ikke at påvirke landskab, kulturarv og bilag IV-arter.

Udendørs ændringer omfatter ny kalveplads nord for staldene samt teltoverdækning af de to gyllebeholdere.

Ejendommen ligger i et relativt fladt og åbent landskab. Sengestalden kan ses fra Fogderupvej, mens de øvrige bygninger og nye kalveplads vurderes at ligge skjult bag bygninger eller beplantning. De nye kalvehytter ligger i tilknytning til staldene. De vil ikke blive højere end stalden og vil kun kunne ses, hvis man ankommer nordfra ad den blinde markvej. Kalvepladsen vurderes derfor ikke at påvirke landskabet. De to nye fodersiloer ved kalvepladsen bliver heller ikke højere end staldene, og vurderes ligeledes ikke at påvirke landskabet.

GB1 ligger nord for staldene, og vil ligesom kalvehytterne primært kunne ses, hvis man ankommer nordfra ad den blinde markvej. Teltoverdækningen vurderes derfor ikke at påvirke landskabet.

GB2 ligger syd for Fogderupvej, og er synlig fra vejen. Teltoverdækningen vil derfor være synlig fra vejen. Det vurderes at teltoverdækningen primært vil reducere indblik til eksisterende driftsbygninger, og at den ikke kan ses fra nabobeboelser. Den vurderes derfor ikke at påvirke landskabsoplevelsen væsentligt trods dens synlighed.

Ejendommen ligger ikke inden for bevaringsværdige og sammenhængende landskaber, værdifulde kulturmiljøer og byggebeskyttelseslinjer. Den ligger indenfor særligt værdifulde landbrugsområder. Der er taget bedst muligt hensyn til landskabet ved at den nye kalveplads placeres i tilknytning til og bagved eksisterende bygninger. På den baggrund vurderes projektet ikke at være i konflikt med kommuneplanens udpegninger af landskab og kulturarv.

Projektets indvirken på bilag IV-arter:

Ejendommen ligger ikke inden for naturbeskyttelsesinteresser, Natura2000 eller økologiske forbindelser. Ifølge Miljøgis ligger ejendommen i et område med bioscore på 1 eller derunder, hvilket er en lav bioscore (lav national prioritering og lav lokal prioritering), og artsscore på 1 eller derunder. Der er relativt få truede arter (0-15 i 10 km kvadratnet), og der er ikke observeret rødlistede arter i 2008-2018.

Der ændres ikke på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og der fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV-arter beskadiges eller ødelægges. Projektet vurderes derfor ikke at påvirke bilag IV-arter.

Vurdering af det ansøgte beliggenhed

Placeringen af kalvepladsen vurderes samlet set at være den bedste – både for landskabet og for bilag IV-arter. De to teltoverdækninger vurderes ikke at skæmme landskabet ud over hvad der kan accepteres.

2.5 Ammoniakemission

Det ansøgte projekt medfører, at ejendommens samlede ammoniakemission stiger. Nedenstående tabel viser ammoniakemissionen i 8-års drift, nudrift og ansøgt drift (etape 2).

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4250,7	353,1	4603,8
Nudrift	1717,0	541,3	2258,3
8 års-drift	1717,0	376,4	2093,4

2.5.1 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (kategori 1, kategori 2 og kategori 3) (i etape 2)

Kategori 1 natur må maksimalt modtage 0,2-0,4-0,7 kg N/ha/år i totaldeposition alt efter hvor mange andre husdyrbrug, der er kumulation med.

Nærmeste kategori 1-natur ligger ca. 12 km væk. Totaldepositionen er 0,0 kg N/ha. Ifølge hjælpeværktøjet i IT-ansøgningssystemet er der kumulation med to andre husdyrbrug i dette naturpunkt. Dermed er det lovgivningsmæssige krav max. 0,4 kg, hvilket er overholdt.

Kategori 2 natur må maksimalt modtage 1,0 kg N/ha/år i totaldeposition.

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev ca. 7 km sydvest anlægget. Afstanden betyder, at der afsættes 0,0 kg N pr. ha, hvilket er under lovgivningens krav om maksimalt 1,0 kg.

Kategori 3 natur må maksimalt modtage 1,0 kg/ha/år i merdeposition medmindre kommunen vurderer, at området ikke påvirkes negativt af en større merdeposition.

Nærmeste kategori 3-naturområder er moser der ligger rundt om ejendommen i en afstand på godt 1 km. De modtager alle mindre end 1,0 kg merdeposition.

Der er desuden beregnet i forhold til den nærmeste §3-sø, som ligger ca. 500 m nordvest for anlægget. Den modtager en merbelastning på 0,4 kg.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§3 sø NØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,5	0,4	0,9
§3 sø S	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,4	0,4	0,7
§3 sø V	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,4	0,4	0,6
Mose Ø	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,1	0,3
Mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,3
Mose NV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Overdrev SV	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Overdrev NØ	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Natura2000	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0
Habitat Ø	Kategori 1	Ansøger	2	S	0,0	0,0	0,0

Udpegninger og depositionsregninger kan ses i IT-ansøgningsskemaet.

Vurdering af ammoniakdeposition

Lovens krav til ammoniakdeposition på kategori 1- og 2-natur er overholdt, og projektet medfører ikke nogen merbelastning af områderne i forhold til nudriften. Derfor vurderes det, at ammoniakemission fra projektet ikke påvirker disse naturområder.

Hvad angår kategori 3-natur omkring ejendommen, så belastes disse med en merdeposition på max 0,2 kg. Når det ansøgte medfører en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre, vil det som altovervejende hovedregel ikke medføre, at der sker en tilstandsændring i den pågældende naturtype.

Der ligger en sø (§3 natur) nordvest, som modtager en merdepositioner på 0,4 kg ammoniak i forhold til driften for 8 år siden. Søer påvirkes hovedsageligt af udvaskning samt direkte afstrømning af næringsstoffer til recipienterne. Den atmosfæriske påvirkning er meget begrænset i forhold hertil og vurderes ikke at være af særlig betydning for søernes tilstand.

Samlet set vurderes det, at projektet ikke vil medføre tilstandsændringer i omkringliggende natur, og dermed heller ikke påvirke levesteder for bilag IV-arter.

2.5.2 Begrænsning af ammoniakemission

I lovgivningen er der faste krav (BAT-krav) til ammoniakemissionen, der sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedst tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak indebærer, dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastningen begrænses.

BAT-beregningerne i IT-ansøgningen viser, at BAT-kravet for ejendommen er overholdt via de anvendte staldd typer samt teltoverdækninger i etape 2. I afsnit 2.9 er der redegjort nærmere for dette forhold.

Vurdering af ammoniakemission

Det vurderes, at der er foretaget tilstrækkelige tiltag til at minimere ammoniakemissionen.

2.6 Lugtemission og lugtgener for omboende

Resultat af lugtberegning fremgår af nedenstående tabel. Det ses at lugtgenekriterierne i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Fogderup Bygade 3	0	FMK	116,1	116,1	339,6	Ja
 Fogderupvej 28	0	FMK	116,1	116,1	379,2	Ja
 Fogderup Bygade 1	0	NY	335	326,9	342,8	Ja
 Fogderup Bygade 3	0	NY	335	335	340,7	Ja
 Fogderupvej 28	0	NY	335	335	382,9	Ja
 Bedsted Ejrlav, Bedsted	0	NY	498	498	4979,5	Ja
 Kassø, Hjorkær	0	NY	498	498	4816,6	Ja

Nogle af de nærmeste naboer indgår ikke lugtberegningen fordi:

- Egebjergvej 40 ejes af ansøger
- Fogderup Engvej 2 ejes af ansøger
- Fogderupvej 21 har ingen beboelse
- Fogderupvej 24 ejes af ansøger og har ingen beboelse
- Egebjergvej 31 har landbrugspligt

2.6.1 Kumulation til naboer

Der skal regnes med kumulation i lugtberegningen, hvis der ligger andre husdyrbrug af en vis størrelse indenfor 100 m fra naboerne, eller indenfor 300 m fra samlet bebyggelse eller byzone.

Som det fremgår af ovenstående tabel, vurderes der ikke at være kumulation med andre husdyrbrug.

Vurdering af lugt

Som det fremgår af ovenstående, overholder projektet lovens lugtgenekrav i forhold til enkeltbeboelser, samlet bebyggelse og byzone.

For at minimere lugt holdes ejendommen ryddelig, med fjernelse af gødning og foderrester. I strøede staldarealer holdes overfladen tør ved at tilføre nyt strøelse. Eventuelle lagre af ensilage og fast møg overdækkes. I etape 2 vil gyllebeholderene i øvrigt blive overdækket.

På baggrund af de gennemførte beregninger samt ovennævnte foranstaltninger vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omgivelserne.

2.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener i form af støj, støv, fluer/skadedyr, lys og transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet. Disse mulige gener/ulempes beskrives i det følgende.

2.7.1 Støj og rystelser

På landbrugsejendomme er der en række aktiviteter, som kan medføre støj. Det kan for eksempel dreje sig om foderhåndtering, transport, gyllepumpning, korntørring mm.

Af følgende skema fremgår driftsperioderne og placering af støjkilder på ejendommen:

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsanlæg	Ingen	-
Kompressor	Foderlade	Ved behov
Kompressor til mælkekøling	Ingen	-
Vakuumpumpe til malkeanlæg	Ingen	-
Foderblanding	Ingen (færdigfoder)	-
Udfodring	I staldene	2 gange dagligt mellem 6 og 18
Ensilering	I dybstrøelsesstald + markstak	7 timer pr år (majs) + wrap
Udmugning	I dybstrøelsesstald	Hver 3. uge mellem 6 og 18
Gyllepumpning	Sydøst for sengestald	Månedligt, 2-3 timer mellem 6 og 18
Kornvalse	Ingen	-
Korntørring	Ingen	-

Vurdering af støj og rystelser

Der forekommer ikke støj fra ventilationsanlæg, da der er naturlig ventilation. Der er ingen malkeanlæg, og der blandes ikke fuldfoder. Den væsentligste støjkilde på ejendommen vurderes at være i tilknytning til interne transporter.

Eventuelle rystelser og vibrationer vurderes primært at kunne stamme fra transporter. Ved planlægning af transporter, så der er færrest muligt transporter, og de så vidt muligt foregår inden for normal arbejdstid, vurderes det, at der er taget bedst muligt hensyn til naboerne. I forbindelse med høst og udbringnings af husdyrgødning kan der dog være behov for transporter i aften- og nattetimerne.

Afstand til nærmeste nabobeboelser, der ikke ejes af ansøger, er ca. 200 m. Det vurderes, at naboerne ikke vil blive udsat for væsentlige støjgener som følge af projektet.

2.7.2 Støv

De væsentligste støvkilder vurderes at være transport og håndtering af foder og strøelse. Se mere om transporter i afsnit 2.7.5.

Vurdering af støv

Det indkøbte foder opbevares i lukkede siloer eller tippes af indendørs. Strøning sker indendørs i staldene og i hytterne bag staldene.

Afstande fra stalde og hytter til nabobeboelser, der ikke ejes af ansøger, er ca. 200 m mod sydøst. Støv fra transporter søges minimeret ved hensynsfuld kørsel. Nye staldarealer ligger længere væk fra naboerne end de eksisterende staldarealer. Det ansøgte projekt vurderes derfor ikke at medføre øgede støvgener hos naboerne.

2.7.3 Lys

Der er lys i staldene efter behov, og der vil blive opsat belysning ved kalvehytterne. Lyset vil være tændt i begrænsede perioder, når arbejdet ved dyrene kræver det. Herudover vil der være lys på de maskiner, der kører på ejendommen. Dette er dog typisk kortvarigt.

Lys ved kalvehytterne vil blive monteret med skærm, så lyskeglen holdes inden for det relevante område. Lyset vil blive styret manuelt, så det ikke tænder automatisk, når kalve, katte eller andre dyr bevæger sig på pladsen.

Vurdering af lys

Da der er tale om delvist åbne stalde, vil der kunne ses lys fra staldene, når det er mørkt. Der er dog kun fuld belysning i staldene, når der arbejdes i staldene. Ved udendørs belysning tilstræbes at holde lyskeglen inden for arbejdsområdet.

Det er primært den eksisterende sengestald, der kan ses fra vejen og fra nabobeboelserne. Øvrige stalde samt kalvepladsen ligger skjult bagved andre bygninger eller beplantning. Der er spredt beplantning syd for sengestalden, som slører det lys, der måtte komme fra stalden.

For at minimere lysgener holdes lyset slukket eller dæmpet, når aktiviteterne på ejendommen ikke kræver lys. Samlet set vurderes belysningen på ejendommen ikke at genere naboer eller forbigående.

2.7.4 Skadedyr

På ejendomme med dyrehold kan der forekomme skadedyr som f.eks. fluer og rotter. Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved at der holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at gødnings- og foderrester fjernes løbende. Bokse strøs løbende, så de er tørre i overfladen. Hvis der konstateres tilhold af rotter, kontaktes kommunen. Der er opsat rottekasser. Til bekæmpelse af fluer anvendes spotinor spot on på dyrene, samt Neporex og Agita i staldene.

Vurdering af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til gældende retningslinjer. God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester reducerer forekomsten af fluer og rotter. Skulle der opstå problemer med fluer anvendes Neporex eller Stalosan. Der er generelt ikke problemer med fluer på ejendommen. Samlet vurderes det, at der er foretaget foranstaltninger til forebyggelse og håndtering af skadedyr.

2.7.5 Transporter

Af nedenstående skema fremgår de forventede transporter pr år for nuværende drift og ansøgt drift.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt drift
Lastbil		
Indkøbt foder	48	72
Dybstrøelse til biogas	18	18
Gylle til biogas	0	72
Dyr indlevering	17	17
Dyr til slagt	17	17
Mælk, afhentning	0	0
DAKA	12	12
Brændstof, olie, mm	4	4
Handelsvarer	0 (leveres sammen med foder)	0 (leveres sammen med foder)
Erhvervsrenovation	12	12
Traktor		
Wrap/hø	4	4
Halm	60	60
Grovfoder (majs hjem fra mark)	22	22
Gylleudbringning	150	292
I alt	Ca. 364	Ca. 602

Transporterne sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 7.00 til kl. 18.00. I forbindelse med ændring af besætningen vil der være et øget behov for transport. Antallet af transporter vil dog ikke stige proportionalt med antallet af dyr, da der i mange tilfælde blot køres med store læs. Det anslås at antallet af transporter vil stige med ½-1 stk. i gennemsnit pr dag.

Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er. Hovedparten af udbringningsarealerne ligger tæt på ejendommen, hvilket medfører et mindre behov for transport.

Placering af interne transportveje fremgår af kortbilag.

Vurdering af transporter

Gener fra transporter søges minimeret ved hensynsfuld kørsel og ved at kørslerne typisk foregår i dagtimerne. Husdyrbruget vil som udgangspunkt tilstræbe færrest muligt transporter for at minimere tidsforbrug og udgifter til brændstof og arbejds løn. Husdyrbruget har dog behov for at transportere dyr, foder og gødning mv. Antallet af transporter søges minimeret ved at planlægge transporterne bedst muligt.

Fogderupvej ligger imellem ejendommen og de nærmeste nabobeboelser. Afstand til nærmeste nabobeboelser, der ikke ejes af ansøger, er ca. 200 m. Det kan derfor være svært at adskille ejendommens transporter forbi Fogderup fra øvrige transporter.

Det ansøgte projekt vurderes derfor ikke at medføre øgede gener fra transporter.

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

2.8.1 Døde dyr

Døde dyr opbevares skjult fra vejen på spalter under kadaverkappe eller anden overdækning ved GB1. De opbevares i henhold til gældende regler for opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. DAKA afhenter efter behov og med dags varsel. Placering kan ses af kortbilag.

Vurdering af håndtering af døde dyr

Det vurderes at opbevaringen af døde dyr lever op til de gældende krav, og er ikke til gene for naboer.

2.8.2 Affald

Al affald bortskaffes efter kommunes affaldsregulativ.

I miljøgodkendelsen fra 2016 er affaldstyper og -mængder angivet som i nedenstående tabel. Der forventes ikke at ske væsentlige ændringer i affaldstyper og mængder som følge af det ansøgte projekt.

Affaldstype	Opbeva- ringssted	Transpor- tør	Modtagean- læg	Mængder pr. år	EAK- kode
Dagrenovation	Ved stuehus	kommunal	kommunal	15000 L	20.01.99
Pap og papir, erhverv	Ved værksted	kommunal	kommunal	1000 L	20.01.01
Plastik, erhverv	Ved værksted	Ejer	kommunal	1500 kg	02.01.04
Tom emballage (plast)	Ved værksted	kommunal	kommunal	1000 L	15.01.02
Olie og brænd- stoffiltre	Ved værksted	Ejer	kommunal	200 L	16.01.07
Lystofrør og elsparepærer	Ved værksted	Ejer	kommunal	10 stk.	20.01.21
Jern og metal	Værksted	Produkt- handler	Produkt- handler	2 ton	02.01.10
Kanyler og spidse genstande	Forrum	Ejer	kommunal	1 bæger	18.02.02
Døde dyr	DAKA-plads	DAKA	DAKA	3500 kg	02.01.02

Vurdering af håndtering af affald

Det vurderes, at affaldshåndteringen sker i henhold til gældende regler og ikke vil medføre forurening eller gener.

2.8.3 Olie og kemikalier

Der opbevares meget små mængder pesticider, da der kun indkøbes det, der skal bruges, og det indkøbes kort før brug. Sprøjtemidler opbevares således at der ikke er risiko for forurening eller afstrømning til jordoverflade, overflade- eller grundvand.

Kemikalier opbevares i aflåst kemikalierum.

Der opbevares smøreolier og anden olie i mængder, der svarer til det, som skal bruges til at vedligeholde eksisterende maskiner. Det står i eksisterende maskinhus. Der opbevares ikke spildolie, da mekaniker tager det med ved service på maskiner.

Tankning af diesel sker i maskinhus på en plads med fast og tæt bund, så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Opbevaring af dieselolie sker i typegodkendt beholder på 4000 L, årgang 2016.

Vurdering af håndtering af olie og kemikalier

Det vurderes, at håndteringen sker i henhold til gældende regler og ikke vil medføre risiko for forurening.

2.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)

Ejendommens energiforbrug stammer primært fra fodring, skrabrobot og gyllepumpning samt markvanding.

Type	Nudrift	Ansøgt drift (anslået)
El	100.000 kWh inkl. markvanding	60.000 kWh inkl. markvanding
Diesel	10.000 L	10.000 L

Vurdering af elforbrug

Energiforbruget forventes at falde, da der fremover er et mindre jordtilliggende, og dermed færre ha, der skal vandes. Forbruget af diesel påvirkes ikke af de færre ha, da det er maskinstation, der står for en del af det tunge markarbejde.

Det er vanskeligt at finde konkrete opgørelser af elforbruget i slagtekalveproduktioner. Derfor er det svært at vurdere om forbruget er højt eller lavt. Følgende tiltag reducerer energiforbruget på ejendommen:

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ingen eller kun lidt energiforbrug til dette.
- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.
- Efterhånden som lysstofrør udskiftes i staldene opsættes der LED lys i staldene.

Samlet set vurderes det, at der er foretaget tiltag til minimering af energiforbruget.

2.8.5 Vandforbrug

Der anvendes primært vand til drikkevand til dyrene. Herudover anvendes vand til rengøring af stalde og maskiner.

Type	Nudrift	Ansøgt drift (anslået)
Vand	5.500 m ³	10.000 m ³

Ejendommen er tilsluttet Fogderup Vandværk.

Vurdering af vandforbrug

Vandforbruget forventes at stige, når dyreholdet udvides. Det er vanskeligt at finde konkrete opgørelse af vandforbruget i slagtekalveproduktioner. Derfor er det svært at vurdere om forbruget er højt eller lavt. Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015, SEGES drikker opdræt 0-6 på mdr. 3 m³ om året. Slagtekalvene vokser hurtigere, og det må antages, at de drikker mere vand. Forbruget på 5.500 m³ lyder derfor ikke urealistisk.

Følgende tiltag reducerer vandforbruget på ejendommen:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Det er forsøgt at finde en balance mellem rengøring pga. hygiejne og smitte og samtidig begrænsning af vandforbrug.

Samlet set vurderes det, at der er foretaget tiltag til minimering af vandforbruget.

2.8.6 Restvand/spildevand

Overfladevand fra kalveplads samt rengøringsvand fra stalde ledes til gyllebeholder.

Befæstede arealer	Nudrift	Ansøgt drift
Kalveplads	0 m ²	1330 m ²
Befæstet areal ved GB1	1100 m ²	1100 m ²

Type af restvand	Nudrift	Ansøgt drift	Afledes til
Kalveplads	0 m ²	1330x0,8 = 1064 m ³	Gyllebeholder
Befæstet areal ved GB1	1100x0,8=880 m ³	1100x0,8 = 880 m ³	Gyllebeholder

Vand fra vask af stalde ledes til gyllebeholder. Mængden er indregnet i mængden af gylle i kapacitetsberegningen.

Tagvand afledes til nedsivning vest for ejendommen.

Sanitært spildevand fra stuehus ledes til septiktank og efterfølgende nedsivningsanlæg.

Vurdering af håndtering af restvand samt risiko for forurening af overfladevand (søer og åer)

Der er ikke søer og vandløb indenfor 100 m fra gyllebeholderne. Pumpning af gylle sker under opsyn, og der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn.

Gyllebeholdere er omfattet af beholderkontrolordningen, og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Olie opbevares i godkendte tanke, og der opbevares kun små mængder kemi i kemirum.

Drikkevandsspild fra stalde ledes til gyllebeholder. Overfladevand fra kalveplads vil blive ledt til gyllebeholder.

Ejendommen ligger ikke inden for område med OSD eller boningsnære områder. Husdyrbruget overholder de generelle regler for udbringning af husdyrgødning og sprøjtning.

Det vurderes, at bortledning af rest- og spildevand samt tag- og overfladevand ikke vil medføre forurening af miljøet, når det håndteres som beskrevet. Samlet set vurderes det, at der på ejendommen er foretaget tiltag, der beskytter vandmiljøet.

2.8.7 påvirkning af jordarealer og jordbund

Jordbundstypen er primært sandjord. Sandjorden reducerer risikoen for afstrømning af næringsstoffer til søer og vandløb, hvis der sker udslip af gylle eller kemi. I kombination med de beskrevne tiltag i afsnit 2.8.6 vurderes det, at ansøger har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere risikoen for jordforurening.

2.9 BAT – Ammoniakemission

I dette afsnit redegøres der for, hvordan husdyrbruget har valgt indretning og drift i forhold til bedst tilgængelig teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission.

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 4606 kg N/år. Den faktiske ammoniakemission er beregnet til 4604 kg N/år. Dermed "overopfyldes" det vejledende BAT-niveau med 2 kg.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4064	541	4606
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4251	353	4604
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	2
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Projektet gennemføres dels i to eksisterende stalde med henholdsvis spaltegulv og dybstrøelse. Der er ikke BAT-krav for de eksisterende uændrede bygninger. Projektet gennemføres også i en renoveret stald og på en ny kalveplads. Kalvepladsen overholder BAT. Den renoverede stald med spaltegulv overholder ikke BAT. Der kompenseres for det ved at montere teltoverdækning på de to gyllebeholdere.

GB2 er en eksisterende beholder, men i forhold til beregning af BAT indgår den som ny beholder, fordi den ikke tidligere har været godkendt sammen med husdyrbruget.

I godkendelsen fra 2016 var der krav om brug af spaltegulvsskraber. Denne teknologi er fjernet fra miljøstyrelsens teknologiliste, og derfor er der ikke regnet med nogen effekt af skraber i denne ansøgning.

Ovenstående beregningen af BAT er gennemført for etape 2. I etape 1 indrettes alle nye staldafsnit (kalveplads samt bokse i dybstrøelsesstald) med dybstrøelse, og det projekt overholder derfor BAT uden brug af ammoniakreducerende tiltag.

Vurdering af BAT

Det vurderes, at i etape 1 overholdes BAT uden brug af ammoniakreducerende teknologier. I etape 2 overholdes BAT ved etablering af teltoverdækning på begge gyllebeholdere.

2.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger ca. 17 km fra den dansk-tyske grænse. Det vurderes derfor, at det ikke er relevant at undersøge projektets indvirkning på miljøet i en anden stat.

2.11 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der vurderes ikke at være særlige forhold ved beliggenheden af det konkrete husdyrbrug, der skal tages med i betragtning og som kunne betyde, at der skal udvises særlig forsigtighed.

Som nævnt tidligere i denne rapport overholdes lovens krav i forhold til ammoniakemission, og der er foretaget foranstaltninger for at minimere risiko for forurening.

Følgende tiltag på ejendommen vurderes desuden at gavne klimaet og dermed befolkningen generelt:

- Stærke efterafgrøder opfanger CO₂ og binder kulstof i jorden
- Udbringning tilpasses vejr og jord (større risiko for emission af lattergasser ved udbringning på våd jord)
- Forbrug af gødning tilpasses kvælstofbehovet
- Der indgår græs i sædskiftet. Græs øger kulstofindholdet i jorden i forhold til etårige afgrøder
- Foderspil minimeres
- Foderudnyttelse optimeres
- Der avles efter bedre foderudnyttelse
- Kørsel minimeres
- Husdyrgødningen afsættes til biogas.

2.12 Driftsforstyrrelser og uheld

Den største risiko for omgivelserne vurderes at være uheld med gylle. Enten sprængning af beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle.

- Pumpning af gylle fra gyllebeholder sker under opsyn.
- Påfyldning af dieseltank sker under opsyn.
- Påfyldningspistol er forsynet med automatisk lukkemekanisme.
- Påfyldning af marksprøjte sker under opsyn på betonareal med afløb til gyllebeholder.

Vandindtaget er sikret mod tilbageløb.

- Opsyn minimerer konsekvenserne ved håndtering af gylle, dieselolie og pesticider.
- I tilfælde af uheld ved gyllepumpning, afhængig af mængde, etableres jordvold som sikrer mod afstrømning og slamsuger rekvireres.
- Evt. spild af diesel opsamles med savsmuld.
- Der forefindes en beredskabsplan på ejendommen.

2.13 Management og egenkontrol

Management:

- Ejer står for daglig drift
- I bedriftens årsrapport registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Gyllebeholdere overdækkes med telt (hvis der etableres nyt staldareal med spaltegulv).
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Egenkontrol:

- Gyllepumpningen overvåges.
- Gyllebeholderen kontrolleres ved beholderkontrol af autoriseret kontrollør.
- Der er sundhedsrådgivning månedligt.
- Der udarbejdes sprøjtejournal.
- Der udarbejdes løbende foderplaner i samarbejde med konsulent således blandingen altid er optimeret.

2.14 Alternative løsninger

Her redegøres for alternative løsninger. F.eks. andre placeringer af bygninger og valg af andre staldsystemer og teknologier:

- Den nye kalveplads placeres i tilknytning til eksisterende bygninger og indrettes med dybstrøelse. Derved påvirkes landskabet mindst muligt, og ammoniakfordampningen er lav.
- Den eksisterende stald, der renoveres, overholder ikke BAT, men da der er tale om en eksisterende stald, er den mest økonomiske løsning at anvende stalden som den er. Teltoverdækningerne kompenserer for at denne stald ikke lever op til BAT. Da stalden er eksisterende, er der ikke overvejet andre placeringer.

Vurdering af alternative løsninger

Det vurderes at der reelt ikke er relevante alternative løsninger.

2.15 Oplysninger om rådgiveren

Rapporten er udarbejdet af miljørådgiver og agronom Birgitte Madsen, Velas I/S.

3. Konklusion

På baggrund af ovenstående miljøkonsekvensrapport er det konklusionen, at husdyrbruget, med den ansøgte ændring, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet. Derudover kan det konstateres, at husdyrbruget anvender den bedst tilgængelige teknik (BAT) til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Der er foretaget beregninger af hvor meget lugt og ammoniak det ansøgte projekt forventes at medføre i forhold til den konkrete produktion og beliggenhed. Der er foretaget konkrete vurderinger i forhold landskab og afstand til naboer. Herudover er danske landbrug reguleret af en række generelle regler der har til hensigt at beskytte miljøet i bred forstand. Ud fra de konkrete forhold samt de generelle regler vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på miljøet.

Ronni Ebsen
Fogderupvej 19
6372 Bylderup-Bov

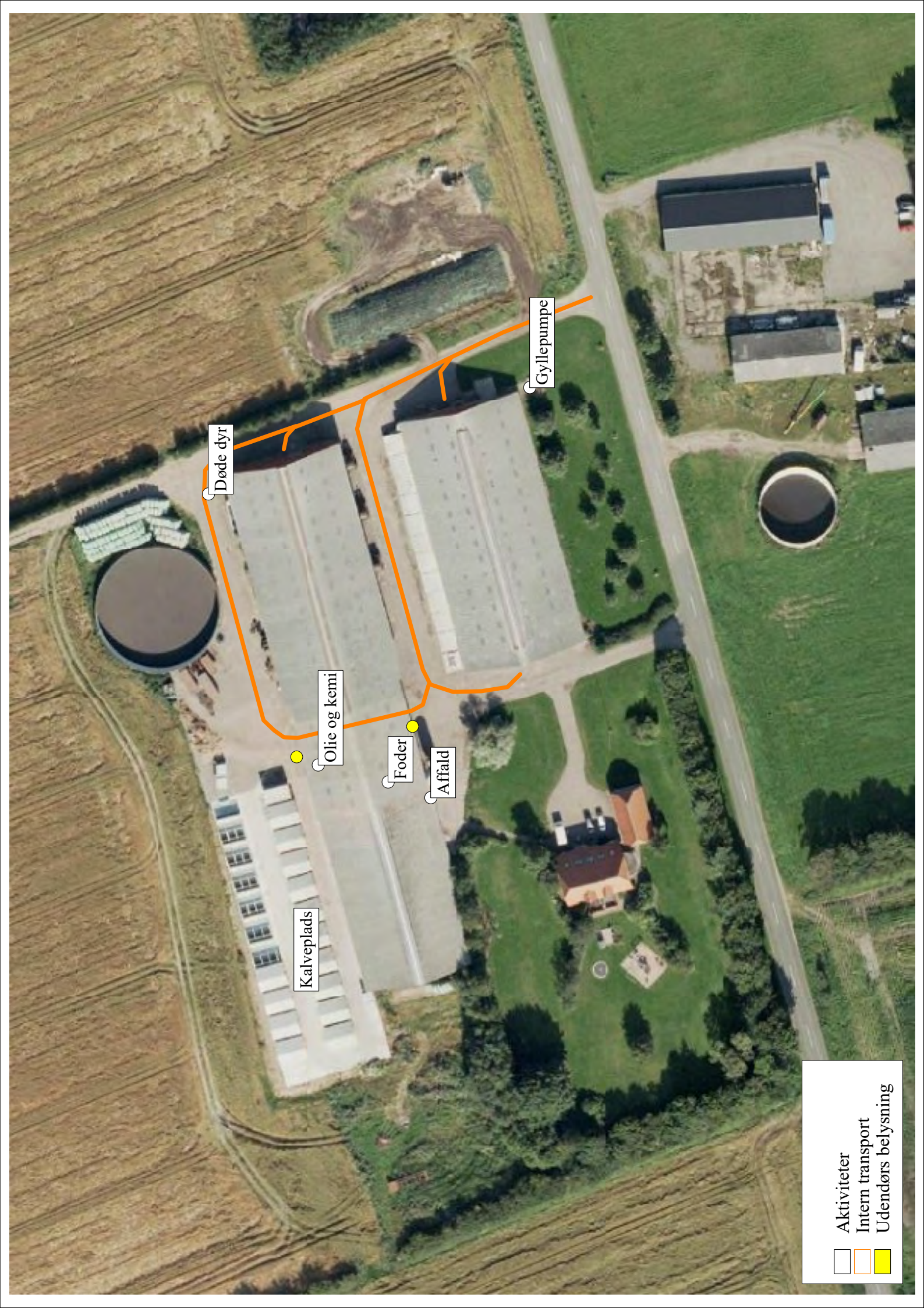

Bilag

Fuldmagt

Kortbilag

Kapacitetsberegning

Døde dyr

Kalveplads

Olie og kemi

Foder

Affald

Gyllepumpe

- Aktiviteter
- Intern transport
- Udendørs belysning